

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219201483
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4219201483.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpeného: JUDr. Pavol Gráčik, advokát so sídlom Farská 1337/40, 949 01 Nitra, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 71 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 9. júna 2022 č. k. 6C/9/2019-504, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 3. mája 2023 č. k. 6C/9/2019-566, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdzuje.

Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 99,85 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie v poradí 2. rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobu v časti o zaplatenie sumy 39 970 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 65 000 eur od 07.03.2019 do zaplatenia zamietol (výrok II.). Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 99,90 % (výrok III.) a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 37,82 % (výrok IV.). Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 1 písm. a), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 7, § 8 ods. 1, ods. 5 písm. b), ods. 6 písm. a), § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. platného v čase vzniku omeškania.

1.2. Konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodov nezákonného zadržania podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z., nezákonných rozhodnutí, uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 25.04.2013 podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003, rozhodnutia o väzbe podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., a rozhodnutia o treste podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. Po rozhodnutí Krajského súdu v Nitre rozsudkom č.k. 25Co/33/2021-467 predmetom konania zostal nárok žalobcu o zaplatenie sumy 40 000 eur titulom nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie (5000 eur), nezákonný výkon väzby (20 000 eur), nezákonný výkon trestu (15 000 eur) a trovy prvoinštančného a odvolacieho konania.

1.3. Zaoberal splnením podmienky uvedenej v § 15 ods. 1 v spojení s § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a konštatoval, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená dňa 06.09.2018, šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie uplynula dňa 06.03.2019, pričom v tejto lehote nedošlo k uspokojeniu nároku žalobcu, a preto sa žalobca mohol domáhať tohto nároku na súde.

1.4. K nezákonnému zadržaniu žalobcu súd prvej inštancie zistil, že dňa 24.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, Odbor kriminálnej polície, vydané uznesenie, ktorým došlo k začatiu trestného stíhania vo veci obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. K začatiu trestného stíhania došlo zaistovacím úkonom, a to zadržaním a obmedzením osobnej slobody žalobcu dňa 24.04.2013. Dňa 25.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, vydané uznesenie, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok. Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 1Tdo 12/2015 zo dňa 15.04.2015 konštatoval, že sledovanie páchatel'a konkrétnej trestnej činnosti bolo vykonávané bez príkazu príslušného prokurátora a polícia toto sledovanie už nemala právo vykonávať pre konkrétne znalosti o páchatel'ovi a páchanej trestnej činnosti. Za daného stavu bol postup polície nezákonný a to nielen pokiaľ išlo o sledovanie páchatel'a a pervitínu, ale aj pokiaľ išlo o prehliadku osobného motorového vozidla a zaistenie drogy, ktorým úkonom bolo začaté trestné stíhanie a následne bolo vznesené obvinenie. Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp.zn. 2T/60/2015, právoplatným dňa 19.01.2017, bol žalobca oslobodený spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal, pričom konajúci súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že v danom trestnom stíhaní bol postup polície nezákonný, jednak v rámci sledovania páchatel'a, ale aj prehliadky osobného motorového vozidla, pričom táto nezákonnosť sa následne preniesla aj na dôkazy získané v prípravnom konaní a na dokazovanie pred súdom bez možnosti nápravy tejto nezákonnosti, preto trestné stíhanie trpí nedostatkom dôkazov. Súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že zo žiadneho ustanovenia uvedeného zákona nevyplýva, že súd je povinný skúmať otázku naplnenia negatívnej podmienky zavinenia žalobcu na zadržaní. Keďže v trestnom konaní bol konštatovaný nezákonný postup polície pri zadržaní žalobcu, pričom zadržanie bolo na žalobcovi aj vykonané, dospel k záveru, že žalobca má v zmysle § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným zadržaním.

1.5. Čo sa týka nároku žalobcu titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe, súd prvej inštancie poukázal na § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. Považoval za nesporné, že dňa 27.04.2013 bol žalobca vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom väzba začala plynúť od 24.04.2013 od 19.15 hod. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 07.05.2013 sp. zn. 2Tpo/18/2013 bola sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietnutá ako nedôvodná podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Za nevyhnutný predpoklad vzniku nároku na náhradu škody považoval jednak skutočnosť, že osoba, ktorá bola vzatá do väzby, bola spod obžaloby oslobodená. A ďalej súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). K otázke zavinenia väzby vychádzal z obsahu trestného spisu, z ktorého mal za nepochybné, že žalobca pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predáť, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 -5 mesiacov. K spáchaniu trestnej činnosti sa žalobca priznal aj pred sudcom pre prípravné konanie a v konaní pred súdom I. stupňa. Vzhľadom na vtedajšie správanie žalobcu existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, ktorej sa mal dopúšťať v súvislosti s nedovolenou výrobou, držaním a obchodovaním s omamnými a psychotropnými látkami. Žalobca sa už v minulosti dostal do rozporu so zákonom v súvislosti s prechovávaním omamných látok, za čo bol právoplatne odsúdený. Tieto skutočnosti v konaní spochybnené neboli. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca si väzbu zaviniť sám tým, že pred vyšetrovateľom aj pred sudcom pre prípravné konanie sa priznal k spáchaniu trestnej činnosti, preto vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevzniklo a žalobu v časti o zaplatenie sumy 20 000 eur titulom náhrady škody za nezákonný výkon väzby zamietol.

1.6. Čo sa týka nezákonného rozhodnutia o treste, v predmetnej veci bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 1T/123/2013 zo dňa 20.03.2014 uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, bolo mu uložené ochranné protitoxikomanické liečenie v ústavnej forme a uložený ochranný dohľad na 1 (jeden) rok. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 2To/52/2014 zo dňa 23.07.2014 odvolanie žalobcu zamietol. Uviedol, že hoci náhrada škody je v prípade realizovaného výkonu trestu postavená na inom právnom základe (§ 8 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), ako výkon väzby (§ 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z.), ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. sa vzťahuje, okrem zavinenia väzby, aj na zavinenie uloženia trestu. Preto aj v prípade nezákonne vykonaného trestu bol povinný skúmať otázku naplnenia negatívnej podmienky stanovenej v § 8 ods. 6

písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., teda otázku zavinenia žalobcu na uložení trestu. Konštatoval, že právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má ten, na kom bol úplne alebo sčasti vykonaný trest, ak v ďalšom konaní bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo bol spod obžaloby oslobodený. V predmetnej veci Najvyšší súd SR rozhodnutím sp. zn. 1 Tdo 12/2015 zo dňa 15.04.2015 rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Nitre z 23.07.2014 sp. zn. 2To 52/2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech žalobcu, a napadnuté uznesenie krajského súdu bolo zrušené. Ďalej bol zrušený aj rozsudok Okresného súdu Komárno z 20. marca 2014 sp. zn. 1T/123/2013, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu Komárno bolo prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Bolo rozhodnuté aj o väzbe žalobcu tak, že žalobca sa do väzby neberie. Následne bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp. zn. 2T/60/2015 oslobodený spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Tým bola naplnená podmienka, aby si žalobca, v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., mohol uplatniť nárok na náhradu škody, keďže vo výkone trestu strávil 267 dní a rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o jeho výkone trestu bolo zrušené, ako nezákonné, z dôvodu, že konaním, ktoré predchádzalo vydaniu tohto rozhodnutia bol porušený zákon v neprospech žalobcu, a následne bol žalobca oslobodený spod obžaloby nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Samotné naplnenie podmienok na uplatnenie náhrady škody podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. však nebolo rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie nároku, keďže bol povinný skúmať aj otázku naplnenia negatívnej podmienky stanovenej v § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., teda otázku zavinenia žalobcu na uložení trestu. Súd prvej inštancie zopakoval, že žalobca pri svojom zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predať, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 - 5 mesiacov. K spáchaniu trestnej činnosti sa žalobca priznal aj pred sudcom pre prípravné konanie a v konaní pred súdom I. stupňa. Tým bol naplnený zákonný predpoklad, že žalobca si uloženie trestu zaviniť sám. Preto súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia o treste dospel k záveru, že žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevzniklo, a žalobu v časti o zaplatenie sumy 15 000 eur titulom náhrady škody za nezákonný výkon trestu zamietol.

1.7. Vo vzťahu k nezákonnému zadržaniu súd prvej inštancie uviedol, že nepochybne samo o sebe znamenalo pre žalobcu určitú imateriálnu ujmu. To však žalobcu nezbavuje povinnosti preukázať vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života, ako aj to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Na základe vykonaného dokazovania výsluchom žalobcu a jeho matky mal preukázané, že žalobca bol pred obmedzením osobnej slobody v roku 2013 približne v roku 2008 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody po tom, ako bol odsúdený na 6 rokov a 4 mesiace pre drogovú trestnú činnosť. Po prepustení z výkonu trestu pracoval na stavbách v Taliansku, následne si na Slovensku našiel prácu cez agentúru, kde zarábala 200-300 eur. Po návrate na Slovensko si našiel priateľku a býval s ňou v prenajatom obecnom byte v obci Dolný Chotár, pričom plánovali spoločnú budúcnosť. Potom, ako žalobca nastúpil do výkonu väzby, priateľka sa odsťahovala k rodičom a povedala, že ho tak dlho čakať nebude, pričom pred trestným stíhaním spoločné problémy nemali. Počas trestného stíhania došlo k úmrtiu otca a starého otca žalobcu, s ktorými mal blízky vzťah, pričom mu nebolo umožnené, aby sa dostavil na ich pohreb. Svedkyňa E. B., matka žalobcu, v písomnej výpovedi potvrdila, že žalobca v čase obmedzenia osobnej slobody prišiel o prácu, domácnosť, ktorú si vtedy zariaďoval, a priateľov. Mal priateľku, ale ich vzťah skončil. Úmrtie otca a starého otca žalobcu niesol veľmi ťažko. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca preukázal, že jeho trestné stíhanie, ktoré začalo na základe nezákonného rozhodnutia o zadržaní, predstavovalo zásah do jeho súkromia a rodinného života, keďže žalobca počas obmedzenia osobnej slobody prišiel o priateľku, otca i starého otca. Vyslovil názor, že v danom prípade samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcu vzhľadom k tomu, že od jeho nezákonného zadržania dňa 24.04.2013 do podania žaloby uplynulo 7 rokov a od oslobodzujúceho rozsudku v roku 2017 viac ako tri roky, preto už nie je postačujúcim zadosťučinením forma ospravedlnenia, a vzniknutú ujmu nie je možné nahradiť alebo zmierniť inak. Verejné ospravedlnenie alebo zverejnenie oslobodzujúceho rozsudku vzhľadom na odstup času sa javilo ako neefektívne. Preto mal za to, že sú splnené predpoklady na priznanie nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie v peniazoch.

1.8. Vo vzťahu k nezákonnému zadržaniu si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5 000 eur. K zadržaniu žalobcu došlo dňa 24.04.2013 a dňa 27.04.2013 bol

žalobca uznesením zo dňa 27.04.2013 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t.j. žalobca bol v postavení zadržaného 3 dni (24., 25. a 26.04.2013). Žalobca tvrdil, že prácou vedel dosiahnuť príjem od 200 eur mesačne, čo pri počte 20 pracovných dní v mesiaci marec 2013 (mesiac predchádzajúci nezákonnému zadržaniu) predstavuje dennú mzdu 10 eur (200/20 dní). Súd prvej inštancie mal za to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy za každý deň zadržania vo výške 10 eur s poukazom na osobu žalobcu, jeho doterajší život (venoval sa obchodovaniu s omamnými látkami napriek predchádzajúcemu odsúdeniu), prostredie, v ktorom žil (mal priateľku, s ktorou plánoval budúcnosť), závažnosť vzniknutej ujmy (bol obmedzený na osobnej slobode), na okolnosti, za ktorých k nej došlo (pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku, priznal sa, že ide o jeho pervitín, ktorý chcel predať, priznal sa k spáchaniu skutku pred vyšetrovateľom, pred sudcom pre prípravné konanie a v konaní pred súdom I. stupňa, a bol za obdobnú trestnú činnosť už predtým právoplatne odsúdený), závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote (strata priateľky, otca, starého otca), je dostačujúca a adekvátne. Preto žalobcovi priznal nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 30 eur (3 dni x 10 eur), ktorá výška neodporuje § 17 ods. 4 zákona č. 513/2003 Z.z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v znení účinnom od 01.07.2021, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Minimálna mzda v roku 2013 = 337,70 eura x 50 = 16885 eura, t.j. 46,26 eura za jeden deň, resp. 67,54 eura za jeden pracovný deň. V ostatnej časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie, súd prvej inštancie nemal preukázané dôvody, pre ktoré by žalobcovi priznal náhrady nemajetkovej ujmy, preto nárok žalobcu na zaplatenie sumy 4 970 eur zamietol.

1.9. Čo sa týka úroku z omeškania súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 14. marca 2012 sp. zn. 6Cdo/185/2011, podľa ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Rovnaký záver bol prijatý už v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 24. júna 1998 sp.zn. 1Co/15/97, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ročník 2000 pod č. 45 (R 45/2000). Na základe uvedeného preto žalobcovi nárok na úrok z omeškania zo sumy priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30 eur nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol. Žalobu zamietol aj vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania zo sumy 64 970 eur, z dôvodu, že žalobcovi nebol v tejto časti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priznaný a žaloba bola v tejto časti zamietnutá.

1.10. Lehotu na plnenie súd prvej inštancie určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP, keďže v danom prípade nezhliadol dôvody k tomu, aby žalovanému na splnenie povinnosti určil dlhšiu lehotu ako tri dni.

1.11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP postupom podľa § 262 ods. 1 CSP. V danom prípade si žalobca podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 65 000 eur, bol mu priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 eur, čo z hľadiska pomerného úspechu sporových strán predstavuje úspech žalobcu 0,05%. Vo zvyšnej časti o zaplatenie sumy 64 970 eur bola žaloba zamietnutá, čo predstavuje úspech žalovanej 99,95%. Čistý úspech žalovanej predstavuje 99,90% (99,95% - 0,05%) a preto súd žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy prvoinštančného konania v rozsahu 99,90%. Čo sa týka trov odvolacieho konania voči prvému rozsudku zo dňa 03.12.2020 č.k. 6C/9/2019-350, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19 790,71 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19 790,71 eura od 07.03.2019 do zaplatenia, a žalobu v časti o zaplatenie sumy 45 209,29 eura zamietol, poukázal na rozsudok odvolacieho súdu č.k. 25Co/33/2021-467, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti do výšky 25 000 eur potvrdil, a v napadnutej vyhovujúcej časti 19 790,71 eura, v ostatnej napadnutej zamietajúcej časti vo výške 20 209,29 eura a v časti trov konania zrušil, a vec mu v týchto častiach vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný v časti o zaplatenie sumy 20 209,29 eura (v zrušenej a vrátenej zamietajúcej časti) a žalovaná v časti o zaplatenie sumy 44 790,71 eura (v potvrdenej zamietajúcej časti 25 000 eur a v zrušenej priznanej časti 19 790,71 eura), teda žalobca mal v odvolacom konaní úspech 31,09% a žalovaná mala v odvolacom konaní úspech 68,91%. Čistý úspech žalovanej predstavuje 37,82% (68,91% - 31,09%). Preto uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 37,82%. Uviedol, že § 262 ods. 2 CSP, o výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník osobitným uznesením.

1.12. Opravným uznesením zo dňa 3. mája 2023 č.k. 6C/9/2019-566 opravil označenie žalovanej v záhlaví rozsudku.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie v rozsahu výrokov II., III. a IV., a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom jej zvyšnom rozsahu (v rozsahu nad rámec už právoplatne rozhodnutej časti). Dôvodil ustanoveniami § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) písm. b), že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, písm. d), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, písm. f), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, písm. h), že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Namietal, že bolo nutné prihliadať na dôvod, prečo bol oslobodený spod obžaloby, ktorý spočíval v tom, že skutok sa nestal. Tvrdil, že nebolo možné prehliadať to, že akýkoľvek dôkaz, ktorý získali orgány činné v trestnom konaní a na podklade ktorých došlo k jeho zadržaniu, obvineniu a obmedzeniu osobnej slobody (výkon väzby, výkon trestu odňatia slobody), sú dôkazmi nezákonnými. Rovnako tak nezákonné a nepoužiteľné sú následne aj skutočnosti, ktoré z takto zabezpečených dôkazov vyplynuli. Preto považoval za neprípustné, aby súd pri hodnotení toho, čím si mal zapríčiniť výkon väzby, ako aj výkon trestu, argumentoval skutočnosťami, ktoré vyplynuli z nezákonne vykonaných dôkazných prostriedkov, resp. zo zaisťovacích úkonov. Bolo potom neprípustné, aby ako dôvod, že si sám zapríčinil výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, boli použité jeho výpovede pred vyšetrovateľom, resp. sudcom pre prípravné konanie, a poukazované na to, aké veci boli zaistené pri jeho nezákonne vykonanom zadržaní. Preto považoval závery súdu prvého stupňa za nesprávne a nezákonné. Keďže bol vzatý do väzby a následne do výkonu trestu odňatia slobody na základe nezákonného procesného postupu, tak nebolo možné ani len hodnotiť, či si väzbu a výkon trestu zavinil sám, keďže tento záver by bol preskúmateľný jedine v prípade, ak by skutočnosti, ktorými boli odôvodnené dôvody väzby jeho osoby, boli zistené zákonným spôsobom. Rovnako tak by musel byť zákonný aj celý proces jeho zadržania a proces zistenia všetkých skutočností, ktoré sprevádzali priebeh trestného konania vedeného voči jeho osobe.

2.3. Uvedol, že k dôvodnosti nároku na náhradu škody za nezákonné zadržanie sa vzťahuje rovnaká argumentácia. Aj tu bolo potrebné prihliadnuť na to, že bol podrobený zadržaniu, ktoré bolo vykonané nezákonným spôsobom, a na základe takto nezákonne vykonaného zaisťovacieho prostriedku bol obmedzený na svojej osobnej slobode. Preto je uplatnený nárok aj v rozsahu sumy 4 970 eur dôvodný. Zdôraznil, že bol zadržaný, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody nezákonne, po veľmi dlhú dobu, a všetko to bol len dôsledok nesprávnej a nezákonnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní. Bolo by viac než nespravodlivé, aby mu nebola zo strany štátu poskytnutá náhrada škody, keďže to boli orgány činné v trestnom konaní, ktoré postupovali nezákonne, spôsobili mu škodu, a musí byť za takýto prípad vyhovená zodpovednosť. Poukázal na vykonané dokazovanie, ktoré smerovalo k preukázaniu ujmy vzniknutej na jeho strane v príčinnej súvislosti s nezákonným zadržaním, väzbou a výkonom trestu odňatia slobody.

3.1. Žalovaná podala v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o jej povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 30 eur (výrok I.) zmenil, žalobu aj v tejto časti zamietol, a priznal jej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Dôvodila ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h) CSP, nakoľko neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.2. Nestotožnila sa so záverom súdu prvej inštancie, ktorým posúdil nárok žalobcu vo vzťahu k jeho zadržaniu za dôvodný a preukázaný. Tvrdila, že policajti, ani prokurátor, nevydávajú rozhodnutie o zadržaní podozrivého, vyhotovuje sa len zápisnica v zmysle 58 ods. 1 Trestného poriadku. Voči zápisnici zákon neprípúšťa podanie riadneho ani mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného dôvodu nie je možné zápisnicu o zadržaní, to znamená ani samotné zadržanie, posúdiť ako nezákonné rozhodnutie. Navyše išlo o zadržanie urobené zo strany orgánov činných v trestnom konaní, preto orgánom verejnej moci príslušným na zastupovanie Slovenskej republiky v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy súvislosti so zadržaním žalobcu, malo byť Ministerstvo vnútra SR. Súd prvej inštancie mal pred vynesením rozsudku rozhodnúť o tom, že bude ďalej konať s Ministerstvom vnútra SR, a nie s Ministerstvom spravodlivosti SR, do pôsobnosti ktorého nespadá Policajný zbor a ani zásahy spôsobené jeho príslušníkmi. Pokiaľ však existuje konanie žalobcu, ktorým si zavinil väzbu sám, musel si zavinieť i zadržanie, keďže žalobca bol vzatý do väzby od momentu zadržania, pričom ide o obdobie, ktoré sa kryje nielen časovo, ale dôvodmi. Bol splnený predpoklad pre vylúčenie vzniku akejkoľvek zodpovednosti štátu za škodu podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., to znamená, že žalobca si vlastným

zavineným konaním spôsobil zadržanie, následnú väzbu a uloženie trestu odňatia slobody. Poukázala na skutočnosť, že žalobca bol vzatý do väzby počnúc dňom zadržania, čo vylučovalo aplikáciu § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. Z uvedených dôvodov tvrdila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, vec nesprávne právne posúdil, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, jeho rozhodnutie vnútorne rozporné, zmätočné a nedostatočne odôvodnené, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, a zároveň nekonal s príslušným orgánom verejnej moci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP.

3.3. S poukazom na bod 50. napadnutého rozsudku tvrdila, že jednak príjem tvrdený žalobcom nebol v konaní nijako preukázaný, a ďalej, že tri dni zadržania (väzby) nemohli mať zásadný vplyv na spoločenský, pracovný a rodinný život žalobcu, ktorý by odôvodňoval nutnosť priznať za takýto zásah finančnú satisfakciu. Ak aj prišlo k zásahu, napr. ohľadom osobného života s priateľkou, smrťou otca i starého otca, tento zásah jednoznačne súvisel s väzbou, resp. vykonaným trestom, ale nemohol súvisieť so zadržaním žalobcu počas obdobia troch dní. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi samotným zadržaním a vznikom nemajetkovej ujmy, a nie je jasné, na základe akých skutočností súd prvej inštancie vyvodil vznik nemajetkovej ujmy v súvislosti so zadržaním, keď v napadnutom rozsudku poukazuje na zásahy, ktoré mohli vzniknúť iba v súvislosti s väzbou a trestom odňatia slobody. Považovala za nie pravdivý, logický, ani odôvodniteľný záver, že žalobca za 3 dni zadržania prišiel o prácu, priateľku, domácnosť, priateľov, či dokonca bol zasiahnutý smrťou rodinných príslušníkov. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom pri určení miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, treba vychádzať aj z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí žalobcu. V tejto súvislosti poukázala na predchádzajúci život a trestné stíhania žalobcu, v dôsledku ktorých bola jeho povesť už v značnej miere narušená, a rovnako bolo sťažené i jeho spoločenské uplatnenie, a preto nebolo možné konštatovať, že zásah do jeho života mu bol spôsobený práve v dôsledku zadržania v trvaní troch dní, ktoré boli zároveň zarátané do väzby, resp. výkonu trestu odňatia slobody, pri ktorých súd prvej inštancie skonštatoval zavinenie žalobcu. Namietala aj voči výpočtu výšky priznaného nároku 10 eur/deň za tri dni obdobia žalobcovho zadržania, odvodzovanej od výšky údajného mesačného príjmu žalobcu, ktorý ani nebol preukázaný. Navyše malo ísť o nemajetkovú ujmu za zásah do jeho spoločenského, rodinného a osobného života, a nie o náhradu ušlej mzdy za dané obdobie. V tejto časti považovala odôvodnenie rozsudku týkajúce sa určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy s ohľadom na pravdepodobný príjem za nesprávne a zmätočné, bez akejkoľvek opory v zákone, resp. vykonanom dokazovaní.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zopakovala, že žalobca si väzbu, uloženie trestu odňatia slobody, ako aj samotné zadržanie zavinil sám svojím konaním, dovtedajším spôsobom života a opakovaným páchaním trestnej činnosti. Všetky tieto okolnosti vylučujú v zmysle § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol plne v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 16.03.2022 č.k. 25Co/33/2021-467. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na nezákonnosť dôkazov v trestnom konaní, zopakovala, že v civilnom konaní o náhradu škody súdu nič nebráni, aby prihliadol na skutočnosti plynúce z dôkazov získaných v trestnom konaní, pri súčasnom rešpektovaní výsledku trestného konania, t.j. oslobodení žalobcu spod obžaloby. K tomu poukázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/143/2020.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolaní (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolania strán sporu nie sú dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7.1. Žalobca v odvolaní dôvodil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, a písm. d), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Preto odvolací súd skúmal, či súd prvej inštancie konanie nezaťažil namietanými vadami.

7.2. Odvolací dôvod vymedzený v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Do obsahu práva na spravodlivý proces patrí právo na prístup k súdu, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, právo vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa zo všetkými relevantnými skutočnosťami súdom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a právo na preskúmanie rozhodnutia. Hoci porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu predstavuje pochybenie súdu, o naplnenie tohto odvolacieho dôvodu pôjde vtedy, keď postup súdu znemožňuje realizáciu procesných práv strany sporu dosiahne takú mieru, ktorá odôvodňuje záver, že v konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca v odvolaní nekonkretizoval nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým mu bolo znemožnené uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces, a odvolací súd z obsahu spisu žiadny nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie nezistil.

7.3. Vada konania vymedzená v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d) CSP je rovnako porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Táto takzvaná „iná“ vada konania môže byť spôsobená akýmkoľvek pochybením v procesnom postupe súde, pokiaľ je splnený predpoklad, podľa ktorého toto pochybenie malo za následok nesprávne rozhodnutie súdu. Ani pri tomto odvolacom dôvode žalobca v odvolaní nekonkretizoval pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a ani odvolací súd žiadne pochybenie nezistil.

8.1. Žalovaná v odvolaní namietala vadu konania spočívajúcu v nesplnení procesných podmienok (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP) a vadu konania spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). Odvolací súd preto skúmal, či súd prvej inštancie konanie nezačal vadami namietanými žalovanou.

8.2. Procesné podmienky sú podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) CSP trpí konanie ak súd vec prejednal napriek tomu, že konanie trpelo nedostatkom žaloby, právomoci a príslušnosti súdu, nedostatkom procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti strán sporu alebo prekážkou začatej a rozhodnutej veci. Žalovaná k uvedenej vade argumentovala tým, že súd prvej inštancie nekonal s príslušným orgánom verejnej moci tvrdiac, že zadržanie žalobcu bolo urobené zo strany orgánov činných v trestnom konaní, preto orgánom verejnej moci príslušným na zastupovanie Slovenskej republiky v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy súvislosti so zadržaním žalobcu, malo byť Ministerstvo vnútra SR. A súd prvej inštancie mal pred vynesením rozsudku rozhodnúť o tom, že bude ďalej konať s Ministerstvom vnútra SR, a nie s Ministerstvom spravodlivosti SR, do pôsobnosti ktorého nespadá Policajný zbor a ani zásahy spôsobené jeho príslušníkmi.

8.3. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v danej veci neaplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) a m) zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Preto postupoval podľa § 382 CSP a prípisom zo dňa 31.01.2024 vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu uvedených ustanovení z dôvodu, že tieto ustanovenia všeobecne záväzného predpisu v doterajšom rozhodovaní veci neboli použité, a pre rozhodnutie veci je aplikácia týchto ustanovení rozhodujúca, vzhľadom na odvoláciu námietku žalovanej, podľa ktorej Ministerstvo spravodlivosti SR nie je príslušným orgánom na konanie v mene Slovenskej republiky vo vzťahu nezákonnému zadržaniu žalobcu, keď príslušným v tejto časti je Ministerstvo vnútra SR.

8.4. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 16.02.2024 uviedol, že Ministerstvo spravodlivosti SR bolo doposiaľ príslušné na rozhodovanie o podanej žalobe, pričom s ohľadom na to, že už bolo právoplatne rozhodnuté o niektorých nárokoch a predmetom konania zostali len zvyšné nároky, tak nie je jeho povinnosťou meniť žalovaný orgán konajúci v mene Slovenskej republiky. Ministerstvo spravodlivosti SR bolo označené za žalovaného a svedčila mu pasívna vecná legitímácia z dôvodu, že sa postupovalo podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Navyiac Ministerstvom spravodlivosti SR boli jeho nároky predbežne prerokované, a neboli prerokované Ministerstvom vnútra SR. Zo strany Ministerstva vnútra SR by preto bolo možné namietat, že predbežne neprerokovalo uplatňovaný nárok. Uvedený záver vyplýva z ustanovení § 4 ods. 3 a § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. S ohľadom na uvedené skutočnosti bola námietka žalovanej, ohľadom nepríslušnosti Ministerstva spravodlivosti SR, nedôvodná.

8.5. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 27.02.2024 uviedla, že vhodnejšia sa javí aplikácia § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z., keďže do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR spadá Policajný zbor, a teda aj prípadné zásahy spôsobené jeho príslušníkmi. Pokiaľ súd prvej inštancie v priebehu konania dospel k záveru, že titulom pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je možné považovať zadržanie žalobcu, mal sa vysporiadať s tým, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu. Ale s prihliadnutím na ustálený skutkový stav bolo orgánom príslušným konať v mene štátu Ministerstvo vnútra SR. Vychádzajúc zo znenia žiadosti, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a ktorá bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená dňa 06.09.2018, bola založená príslušnosť konať v mene štátu viacerým orgánom verejnej moci, a to Generálnej prokuratúre SR (uznesenie o vznesení obvinenia), Ministerstvu vnútra SR (nezákonné zadržanie), a Ministerstvu spravodlivosti SR (rozhodnutie o väzbe a rozhodnutie o treste). Zákon však nepozná čiastočné postúpenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ale prikazuje orgánu verejnej moci buď konať a celú žiadosť predbežné prerokovať, hoci je príslušný, čo i len v časti, alebo žiadosť o predbežné prerokovanie postúpiť príslušnému orgánu, ak vôbec nie je príslušný. Keďže žalobca v rámci žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody namietal popri nezákonom zadržaní a uznesení o vznesení obvinenia, celkom nedôvodne aj rozhodnutia Okresného súdu Komárno č.k. 2Tp/12/2013-20 zo dňa 27.04.2013 o vzatí žalobcu do väzby, a Okresného súdu Komárno č.k. 1T/123/2013-342 zo dňa 20.03.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 2To/52/2014-419 zo dňa 23.07.2014 o treste, Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť predbežne prerokovalo. Napriek tomu nemožno dospieť k záveru, že tak došlo „k založeniu“ príslušnosti Ministerstva spravodlivosti SR konať v mene štátu v súdnom konaní bez ohľadu na predmet konania. Až súd prvej inštancie v súdnom konaní ustálil ako jediný titul pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zadržanie žalobcu. V dôsledku uvedeného zanikla príslušnosť Ministerstva spravodlivosti SR zastupovať štát v tomto konaní, a jediným orgánom oprávneným konať za štát je Ministerstvo vnútra SR. Preto ide o prípad, ktorý je potrebné subsumovať pod § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. lebo ide o iba o jeden orgán príslušný konať v mene štátu. Preto zastala názor, že v danom prípade nie je dôvod na aplikáciu § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., a že odstrániteľný nedostatok (príslušnosť orgánu konať v mene štátu) by mal súd pred rozhodnutím vo veci samej odstrániť, a to v intenciách delenia právomocí štátnych orgánov v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/149/2011. Záverom uviedla, že Ministerstvo SR už že nie je oprávnené konať v mene štátu v tomto konaní a žiada súd o odstránenie tejto prekážky.

8.6. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že orgán, ktorý je príslušný konať v mene štátu vo veci náhrady škody, určujú ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. uvedeného zákona Ministerstvo spravodlivosti SR koná, ak 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona Ministerstvo vnútra SR je príslušné konať vo veci náhrady škody, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 25.04.2013 nepodal a k zadržaniu žalobcu došlo bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora. Preto v časti, ktorá sa týka škody spôsobenej zadržaním žalobcu bolo príslušné Ministerstvo vnútra SR, a v časti ktorá sa týka škody spôsobenej väzbou a výkonom trestu odňatia slobody žalobcu bolo príslušné Ministerstvo spravodlivosti SR. Teda ide o nárok na náhradu škody, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci. Situáciu, keď škoda bola spôsobená viacerými orgánmi verejnej moci rieši ustanovenie § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého vo veci náhrady škody koná v mene štátu orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že v prípade škody, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci je pre určenie príslušného orgánu konajúceho v mene štátu rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 zákona. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola podaná len Ministerstvu spravodlivosti SR, ktorému bola doručená dňa 06.09.2018. Inému orgánu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalobca nepodal. Ak teda žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvu spravodlivosti

SR, je tento orgán podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. v spojení s § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z. príslušným orgánom, ktorý v danej veci koná v mene štátu. Pokiaľ žalovaná vo vyjadrení zo dňa 27.02.2024 tvrdila, že príslušnosť Ministerstva spravodlivosti SR zastupovať štát v tomto konaní zanikla tým, že súd prvej inštancie v súdnom konaní ustálil ako jediný titul pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zadržanie žalobcu, ostatné tituly nepovažoval za dôvodné, s uvedeným tvrdením sa odvolací súd nestotožňuje. V danej veci jednoznačne ide o nárok na náhradu škody, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých, konkrétne dvoch orgánov verejnej moci. Skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že vo vzťahu ku Ministerstvu spravodlivosti SR nárok nie je dôvodný a v tejto časti ho zamietol, na uvedenom nič nemení. Rozhodujúce je u ktorého orgánu bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom je nesporné, že žiadosť bola podaná len Ministerstvu spravodlivosti SR. Preto je tento orgán bez ďalšieho príslušný vo veci konať v mene štátu, podľa § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z. Z uvedených dôvodov odvolací súd námietku žalovanej v odvolaní, podľa ktorej konanie má vadu spočívajúcu v nesplnení procesných podmienok (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP), nepovažoval za dôvodnú.

8.7. Ďalej žalovaná v odvolaní namietala vadu konania spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). K uvedenej námietke argumentovala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vnútorne rozporné, zmätočné a nedostatočne odôvodnené. Tvrdila, že zápisnicu o zadržaní, ani samotné zadržanie, nemožno posúdiť ako nezákonné rozhodnutie, a ak si žalobca zaviniť väzbu, musel si zaviniť i zadržanie, keďže žalobca bol vzatý do väzby od momentu zadržania, pričom ide o obdobie, ktoré sa kryje nielen časovo, ale dôvodmi a zodpovednosť štátu je vylúčená.

8.8. Odvolací súd opakuje, že vada konania vymedzená v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, medzi ktoré patrí aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Požiadavky na riadne zdôvodnenie rozsudku súdu stanovuje ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa neho v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku pritom treba dospieť k záveru, že s uvedenými požiadavkami je v rozpore úplný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú, a len všeobecné súhrnné zistenia špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, súdom prvej inštancie aplikované právne normy a právne závery, pre ktoré nemožno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa atribúty riadne odôvodneného súdneho rozhodnutia, ani vnútornú rozpornosť, zmätočnosť a nedostatok dôvodov. V danej veci súd prvej inštancie v bode 38. napadnutého rozsudku uviedol, že podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. sa právo na náhradu škody priznáva tomu, na kom bolo zadržanie vykonané, ak bolo toto rozhodnutie zrušené alebo pri ňom došlo k nesprávne úradnému postupu. K tomu poukázal na zistený skutkový stav, podľa ktorého bolo dňa 24.04.2013 vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, Odboru kriminálnej polície, vydané uznesenie, ktorým došlo k začatiu trestného stíhania vo veci obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. K začatiu trestného stíhania došlo zaisťovacím úkonom, a to zadržaním a obmedzením osobnej slobody žalobcu dňa 24.04.2013. Dňa 25.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, vydané uznesenie, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 15.04.2015 sp.zn. 1Tdo 12/2015 konšatoval, že sledovanie páchatel'a konkrétnej trestnej činnosti bolo vykonávané bez príkazu príslušného prokurátora a polícia toto sledovanie už nemala právo vykonávať pre konkrétne znalosti o páchatel'ovi a páchanej trestnej činnosti. Za daného stavu bol postup polície nezákonný a to nielen pokiaľ išlo o sledovanie páchatel'a a pervitínu, ale aj pokiaľ išlo o prehliadku osobného motorového vozidla a zaistenie drogy, ktorým úkonom bolo začaté trestné stíhanie a následne bolo vznesené obvinenie. Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp.zn. 2T/60/2015, právoplatným dňa 19.01.2017, bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Z uvedeného vyplýva záver o nezákonnom

postupe polície pri samotnom zadržaní žalobcu, a nie tak, ako tvrdila žalovaná, že súd prvej inštancie posúdil zápisnicu o zadržaní, ako nezákonné rozhodnutie. Je pravdou, že podľa obsahu žaloby sa žalobca domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 25.04.2013, vo vzťahu ku ktorému si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 25 000 eur. V tejto časti však bola žaloba právoplatne zamietnutá rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 3. decembra 2020 č.k. 6C/9/2019-350, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. marca 2022 č.k. 25Co/33/2021-467, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti do výšky 25 000 eur potvrdil. Značne zjednodušené bolo aj tvrdenie žalovanej, že ak si žalobca zaviniel väzbu, musel si zaviniť i zadržanie, keďže žalobca bol vzatý do väzby od momentu zadržania, pričom ide o obdobie, ktoré sa kryje nielen časovo, ale dôvodmi, a zodpovednosť štátu je vylúčená. Pri posudzovaní nároku na nemajetkovú ujmu za nezákonné zadržanie na jednej strane a nezákonnú väzbu na strane druhej, súd prvej inštancie vychádzal z predpokladov, ktorých splnenie vyžaduje zákon č. 514/2003 Z.z. Tieto predpoklady zákon stanovuje odlišne vo vzťahu k zadržaniu v § 7 a odlišne vo vzťahu k väzbe v § 8 ods. 5, pričom vo vzťahu k väzbe zákon vyžaduje aj nesplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov stanovených v § 8 ods. 6. Skutočnosť, že väzba bola uvalená na žalobcu od momentu jeho zadržania, na uvedené nemá žiadny vplyv.

9. Keďže obsahu spisu odvolací súd nezistil vady konania namietané žalobcom a ani vady konania namietané žalovanou, v dôsledku ktorých by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

10. Predmetom konania bol nárok žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu nezákonného zadržania podľa § 7, nezákonných rozhodnutí - uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 25.04.2013 podľa § 6 ods. 1, rozhodnutia o väzbe podľa § 8 ods. 1 a rozhodnutia o treste podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, spolu vo výške 65 000 eur. Vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorým bolo začaté trestné stíhanie si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za nezákonné trestné stíhanie vo výške 25 000 eur. Vo vzťahu k nezákonnému zadržaniu, vykonanej väzby a výkonu trestu si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 40 000 eur, a to za nezákonné zadržanie vo výške 5 000 eur, nezákonný výkon väzby vo výške 20 000 eur a nezákonný výkon trestu vo výške 15 000 eur.

11. Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 3. decembra 2020 č.k. 6C/9/2019-350, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19 790,71 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19 790,71 eura od 07.03.2019 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 45 209,29 eura zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % z prisúdenej sumy. Na odvolanie oboch strán sporu Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 16. marca 2022 č.k. 25Co/33/2021-467 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti do výšky 25 000 eur potvrdil, v napadnutej vyhovujúcej časti, v ostatnej napadnutej zamietajúcej časti vo výške 20 209,29 eura, a v časti trov konania zrušil, a vec mu v týchto častiach vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia deklaroval potrebu aplikovať ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., avšak vyhodnotením negatívneho predpokladu stanovenému v ustanovení § 8 ods. 6 písm. a), teda zavinením žalobcu, sa nezaoberal. K obdobnému pochybeniu v postupe súdu prvej inštancie došlo aj vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu nezákonne uloženého trestu, pričom ani v tejto časti sa zavinením žalobcu nezaoberal, len bez ďalšieho konštatoval, že neboli preukázané dôvody, pre ktoré by si žalobca uloženie trestu zaviniel sám. Ďalej v danej veci neboli dostatočne vyhodnotené a preukázané všetky predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré sú stanovené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.

12. Zo zisteného skutkového stavu je nesporné, že dňa 24.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, Odboru kriminálnej polície, vydané uznesenie, ktorým došlo k začatiu trestného stíhania vo veci obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi. K začatiu trestného stíhania došlo zaistovacím úkonom, a to zadržaním a obmedzením osobnej slobody žalobcu. O zadržaní žalobcu, bola spísaná zápisnica zo dňa 24.04.2013, čas 19.15 hod. Dňa 25.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, vydané uznesenie, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok. Dňa 27.04.2013 bol žalobca uznesením zo dňa 27.04.2013 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP. Väzba začala plynúť od 24.04.2013 od 19.15 hod. Proti uvedenému uzneseniu

podal žalobca sťažnosť. O sťažnosti bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 07.05.2013, sp.zn. 2Tpo/18/2013, ktorým bola sťažnosť zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 17.10.2013 bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Komárno vyhotovená obžaloba pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok. Dňa 20.03.2014 bol Okresným súdom Komárno vyhlásený rozsudok, sp.zn. 1T/123/2013, na základe ktorého bol žalobca uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov a bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie v ústavnej forme a ochranný dohľad na 1 (jeden) rok. Dňa 23.07.2014 bolo odvolanie žalobcu zamietnuté. Žalobca vo výkone väzby strávil 455 dní. Proti Uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.07.2014 sp.zn. 2To/52/2014, podal dňa 04.11.2014 žalobca dovolanie. Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 15.04.2015 sp.zn. 1 Tdo 12/2015 rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Nitre z 23.07.2014 sp.zn. 2To 52/2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech žalobcu a napadnuté uznesenie krajského súdu sa zrušil. Ďalej zrušil aj rozsudok Okresného súdu Komárno z 20. marca 2014 sp.zn. 1T/123/2013, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ďalej bolo Okresnému súdu Komárno prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Bolo rozhodnuté aj o väzbe tak, že žalobca sa neberie do väzby. Vo výkone trestu žalobca celkovo strávil 267 dní. Následne bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp.zn. 2T/60/2015 oslobodený spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. a) TP, nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2017. Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená dňa 06.09.2018. Šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplynula dňa 06.03.2019.

13. Po rozhodnutí Krajského súdu v Nitre rozsudkom č.k. 25Co/33/2021-467 predmetom konania zostal nárok žalobcu o zaplatenie sumy 40 000 eur titulom nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie (5000 eur), nezákonnú väzbu (20 000 eur) a nezákonne uložený trest (15 000 eur), a trovy prvoinštančného a prvého odvolacieho konania. O tomto nároku súd prvej inštancie rozhodol v poradí 2. rozsudkom tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobu v časti o zaplatenie sumy 39 970 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 65 000 eur od 07.03.2019 do zaplatenia zamietol (výrok II.). Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 99,90 % (výrok III.) a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 37,82 % (výrok IV.). Opravným uznesením zo dňa 3. mája 2023 č.k. 6C/9/2019-566 súd prvej inštancie opravil označenie žalovanej v rozsudku. Na základe odvolaní podaných žalobcom a žalovanou je rozsudok súdu prvej inštancie predmetnom prieskumu odvolacím súdom.

14. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok stanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

16. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

17. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

18. Podľa § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu m) orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých

orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

19. Podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

20. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má ten, na kom bol úplne alebo sčasti vykonaný trest, ak a) v ďalšom konaní bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo b) v ďalšom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo trestné stíhanie zastavené preto, že v konaní vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu predtým známe alebo bola vec postúpená inému orgánu; to neplatí, ak sa preukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou osoby, na ktorej bol trest vykonaný.

21. Podľa § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby.

22. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

24. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

25. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

26. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

27. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

28. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

29. 1. Odvolací súd posudzujúc napadnutý rozsudok z hľadiska zisteného skutkového stavu, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver. V prvom rade sa zaoberal splnením podmienky uvedenej v § 15 ods. 1 v spojení s § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a konštatoval, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu spravodlivosti SR doručená dňa 06.09.2018, šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie uplynula dňa 06.03.2019, pričom v tejto lehote nedošlo k uspokojeniu nároku žalobcu, a preto sa žalobca mohol domáhať tohto nároku na súde.

29.2. K nezákonnému zadržaniu žalobcu súd prvej inštancie zistil, že dňa 24.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, Odboru kriminálnej polície vydané uznesenie, ktorým došlo k začatiu trestného stíhania vo veci obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. K začatiu trestného stíhania došlo zaisťovacím úkonom, a to zadržaním a obmedzením osobnej slobody žalobcu dňa 24.04.2013. Dňa 25.04.2013 bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, vydané uznesenie, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 15.04.2015 sp.zn. 1 Tdo 12/2015 konštatoval, že sledovanie páchatel'a konkrétnej trestnej činnosti bolo vykonávané bez príkazu príslušného prokurátora a polícia toto sledovanie už nemala právo vykonávať pre konkrétne znalosti o páchatel'ovi a páchanej trestnej činnosti. Konštatoval, že za daného stavu bol postup polície nezákonný. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp.zn. 2T/60/2015, právoplatným dňa 19.01.2017, oslobodený spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že žalobca má v zmysle § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným zadržaním, a keďže trestné stíhanie žalobcu, ktoré začalo nezákonným zadržaním, predstavovalo zásah do jeho súkromia a rodinného života, pričom samotné konštatovanie porušenia práva žalobcu nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyvázenie, či zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcu, sú splnené predpoklady aj na priznanie nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie v peniazoch za 3 dni (24., 25. a 26.04.2013), kedy bol žalobca bol v postavení zadržaného. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie súd prvej inštancie prihliadal na pravdepodobný príjem žalobcu. Základnými kritériami, ktoré však súd prvej inštancie bral do úvahy boli okolnosti spočívajúce v doterajšom živote žalobcu, ktorý napriek predchádzajúcemu odsúdeniu obchodoval s omamnými látkami, ďalej v prostredí, v ktorom žil (mal priateľku, s ktorou plánoval budúcnosť), v závažnosti vzniknutej ujmy obmedzením na osobnej slobode. Prihliadol tiež na okolnosti zadržania žalobcu, ktorý pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a priznal sa k trestnej činnosti, ako aj k tomu, že za obdobnú trestnú činnosť v minulosti už právoplatne odsúdený. Vzhľadom na uvedené okolnosti mal súd prvej inštancie zato, že náhrada nemajetkovej ujmy za každý deň zadržania vo výške 10 eur, je dostačujúca a adekvátne. Preto žalobcovi priznal nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 30 eur (3 dni x 10 eur), ktorá neodporuje § 17 ods. 4 zákona č. 513/2003 Z.z. a ani § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v znení účinnom od 01.07.2021. V ostatnej časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné zadržanie vo výške 4 970 eur zamietol. Odvolací súd sa s uvedenými závermi stotožnil.

29.3. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom nezákonného rozhodnutia, ktorým malo byť rozhodnutie o väzbe. Zistil, že dňa 27.04.2013 bol žalobca vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom väzba začala plynúť od 24.04.2013 od 19.15 hod. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 07.05.2013 sp.zn. 2Tpo/18/2013 bola sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietnutá ako nedôvodná podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Za nevyhnutný predpoklad vzniku nároku na náhradu škody považoval splnenie zákonnej podmienky stanovenej v § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., a ďalej súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). K otázke zavinenia väzby vychádzal z obsahu trestného spisu, z ktorého mal za nepochybné, že žalobca pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom aj sudcom pre prípravné konanie sa priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predať, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 -5 mesiacov. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca si väzbu zavinil sám, preto vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevzniklo, a žalobu v časti o zaplatenie sumy 20 000 eur titulom nemajetkovej ujmy vzniknutej nezákonnou väzbou zamietol. Aj s uvedeným záverom sa odvolací súd stotožnil.

29.4. Nakoniec sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom nezákonného rozhodnutia, ktorým malo byť rozhodnutie o treste. Zistil, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 20.03.2014 sp.zn. 1T/123/2013 uznaný vinným a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, bolo mu uložené ochranné protitoxikomanické liečenie v ústavnej forme a uložený ochranný dohľad na 1 (jeden) rok. Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 2To/52/2014 zo dňa 23.07.2014 odvolanie žalobcu zamietol. Keďže ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. sa vzťahuje aj na zavinenie uloženia trestu, skúmal otázku zavinenia žalobcu

aj na uloženie trestu. Konštatoval, že Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 15.04.2015 sp.zn. 1 Tdo 12/2015 rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Nitre z 23.07.2014 sp.zn. 2To 52/2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech žalobcu a napadnuté uznesenie krajského súdu bolo zrušené. Ďalej bol zrušený aj rozsudok Okresného súdu Komárno z 20. marca 2014 sp.zn. 1T/123/2013, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu Komárno bolo prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Bolo rozhodnuté aj o väzbe žalobcu tak, že žalobca sa neberie do väzby. Následne bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.01.2017 sp.zn. 2T/60/2015 oslobodený spod obžaloby nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Žalobca vo výkone trestu strávil 267 dní. Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti mal za to, že bola naplnená podmienka v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a žalobca si mohol uplatniť nárok na náhradu škody. Ďalej však súd prvej inštancie opätovne skúmal otázku naplnenia negatívnej podmienky stanovenej v § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., teda otázku zavinenia žalobcu na uloženie trestu. Zopakoval, že žalobca pri svojom zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predať, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 -5 mesiacov. K spáchaniu trestnej činnosti sa žalobca priznal aj pred sudcom pre prípravné konanie a v konaní pred súdom I. stupňa. Tým bol naplnený zákonný predpoklad, že žalobca si uloženie trestu zavinil sám, a preto súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia o treste dospel k záveru, že žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevzniklo a žalobu v časti o zaplatenie sumy 15 000 eur titulom nemajetkovej ujmy za nezákonný výkon trestu zamietol. Aj uvedený záver odvolací súd považoval za správny.

29.5. Odvolací súd považoval za správny aj záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca nemá nárok na úrok z omeškania zo sumy priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30 eur s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 14. marca 2012 sp.zn. 6Cdo/185/2011, podľa ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Rovnaký záver bol prijatý už v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 24. júna 1998 sp.zn. 1Co/15/97, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ročník 2000 pod č. 45 (R 45/2000).

29.6. Správne boli aj oba výroky o trovách konania, vzhľadom na rôzny pomer úspechu strán sporu v konaní pred súdom prvej inštancie a v predchádzajúcom odvolacom konaní. Ustanovenie § 255 CSP nevylučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania a rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania samostatnými výrokmi vo vzťahu k prvoištančnému a k odvolaciemu konaniu (Obdobne rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 453/2019).

29.7. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

30. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami strán sporu uvedenými ich odvolaniami. S namietanými vadami konania sa vyporiadal v bodoch 7., 8. a 9.

31.1. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pri hodnotení toho, čím si mal zapríčiniť väzbu a výkon trestu neprípustne argumentoval jeho výpoveďou pred vyšetrovateľom, resp. sudcom pre prípravné konanie, a poukazoval na to, aké veci boli zaistené pri jeho nezákonnom zadržaní. Tvrdil, že akékoľvek dôkazy, ktoré získali orgány činné v trestnom konaní, sú dôkazmi nezákonnými, preto boli nepoužiteľné v trestnom konaní, a bolo neprípustné, aby boli použité ako dôvod, že si sám zapríčinil väzbu aj uloženie trestu odňatia slobody. S uvedeným tvrdením sa odvolací súd nestotožňuje. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď skúmal predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a rozhodnutím o treste. Tieto predpoklady sú vymedzené v zákone č. 514/2003 Z.z. v prvom rade pozitívne, a to v ustanovení § 8 ods. 5 vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe, a v ustanovení § 8 ods. 1 vo vzťahu k rozhodnutiu o treste, avšak sú vymedzené aj negatívne v § 8 ods. 6 uvedeného zákona. Vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe považoval súd prvej inštancie prvý predpoklad stanovený v § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. za splnený, keďže žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Rovnako tak považoval za splnený prvý predpoklad podľa § 8 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu k rozhodnutiu o treste. Keďže zákon vyžaduje súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov podľa § 8 ods. 6, za ktorých právo na náhradu škody nevznikne, súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa osobitne zaoberal tým, či niektorý z negatívnych predpokladov

stanovených v zákone naplnený nebol. Vo vzťahu k rozhodnutiu o väzbe považoval súd prvej inštancie skutočnosť, že žalobca mal pri zadržaní pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom a pred sudcom v prípravnom konaní sa priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predať, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 -5 mesiacov, za rozhodujúcu pre prijatie záveru, podľa ktorého si žalobca väzbu zavinil sám. Tieto skutkové okolnosti boli jednoznačne dôvodom, pre ktorý bol žalobca vzatý do väzby, keďže existovala obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Vzhľadom na priznanie žalobcu pred vyšetrovateľom, ako i pred sudcom v prípravnom konaní, bol správny záver súd prvej inštancie, podľa ktorého si väzbu zavinil sám, a preto žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z právo na náhradu škody titulom rozhodnutia o väzbe nevzniklo. Na uvedenom nič nemení, že všetky dôkazy, vrátane výsluchu žalobcu vyšetrovateľom a sudcom v prípravnom konaní, boli pre účely trestného konania dôkazmi nezákonnými. K vylúčeniu nároku na náhradu škody za väzbu podľa ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné skúmať, či si žalobca nezavinil väzbu sám, a to vzhľadom na jeho konanie, ktorým dal príčinu na rozhodnutie o väzbe. Medzi takého konanie nepochybne patrí skutočnosť, že žalobca pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a pred vyšetrovateľom a pred sudcom v prípravnom konaní priznal k trestnej činnosti. Rovnako vo vzťahu k rozhodnutiu o treste považoval súd prvej inštancie za rozhodujúce, že žalobca mal pri zadržaní pri sebe psychotropnú látku, a nielen pred vyšetrovateľom a pred sudcom v prípravnom konaní, ale aj pred súdom prvého stupňa sa priznal, že zatavená injekčná striekačka 12 ml s obsahom bielej kryštalickej látky je jeho a nachádza sa v nej pervitín, ktorý chcel predať, pričom predajom a distribúciou pervitínu sa zaoberal posledných 4 -5 mesiacov. Zároveň uvedené skutkové okolnosti boli dôvodom, pre ktorý bol žalobcovi uložený trest. Aj vo vzťahu k trestu pre vylúčenie nároku na náhradu škody podľa ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné skúmať, či si žalobca nezavinil uvalenie trestu sám, a to vzhľadom na jeho konanie, ktorým dal príčinu na rozhodnutie o treste. Medzi takého konanie nepochybne patrí skutočnosť, že žalobca sa pred súdom prvého stupňa priznal k trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené bol správny záver súd prvej inštancie, podľa ktorého si uloženie trestu zavinil sám, a preto žalobcovi v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z právo na náhradu škody titulom rozhodnutia o treste nevzniklo.

31.2. K argumentácii žalobcu k nároku na náhradu škody pre nezákonné zadržanie, odvolací súd nespochybňuje, že žalobca bol podrobený zadržaniu, ktoré bolo vykonané nezákonným spôsobom, a na základe takto nezákonne vykonaného zaisťovacieho prostriedku bol obmedzený na svojej osobnej slobode. Nestotožňuje sa však s názorom, že dôvodný je aj nárok v rozsahu sumy 4 970 eur. Odvolací súd považuje za potrebné zopakovať, že k zadržaniu žalobcu došlo dňa 24.04.2013 a trvalo do 26.04.2013, keďže dňa 27.04.2013 bol žalobca uznesením zo dňa 27.04.2013 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. To znamená, že žalobca bol v procesnom postavení zadržaného 3 dni (24., 25. a 26.04.2013). V konaní nebola preukázaná tak závažná ujma na strane žalobcu počas doby troch dní trvania jeho zadržania, ktorá by odôvodňovala jeho nárok v plnej uplatnenej výške 5 000 eur. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri určení výšky nemajetkovej ujmy sa oprel aj o pravdepodobný príjem žalobcu. Základnými kritériami, ktoré však súd prvej inštancie bral do úvahy boli okolnosti spočívajúce v doterajšom živote žalobcu, ktorý napriek predchádzajúcemu odsúdeniu obchodoval s omamnými látkami, ďalej v prostredí, v ktorom žil (mal priateľku, s ktorou plánoval budúcnosť), v závažnosti vzniknutej ujmy obmedzením na osobnej slobode. Prihliadol tiež na okolnosti zadržania žalobcu, ktorý pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a priznal sa k trestnej činnosti. Navyše prihliadol aj k tomu, že za obdobnú trestnú činnosť v minulosti už právoplatne odsúdený, s čím sa odvolací súd nestotožňuje. Ďalej pokiaľ súd prvej inštancie zohľadnil aj následky, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote (strata priateľky, otca, starého otca), ani s tým sa odvolací súd nestotožňuje, keďže podľa predložených úmrtných listov jeho starý otec zomrel XX.XX.XXXX a jeho otec zomrel XX.XX.XXXX, teda mimo doby zadržania žalobcu, a vo vzťahu k strate priateľky žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 08.10.2020 uviedol, že priateľka ho nechala až po odsúdení, teda nie v čase zadržania (24., 25. a 26.04.2013). Hoci sa odvolací súd nestotožnil so všetkými okolnosťami, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že určená výška nemajetkovej ujmy v peniazoch 10 eur za každý deň zadržania je dostatočným zadostučinením za nezákonné zadržanie žalobcu.

32.1. S námietkou žalovanej voči záveru súdu prvej inštancie, ktorým posúdil nárok žalobcu vo vzťahu k jeho zadržaniu za dôvodný a preukázaný, sa odvolací súd nestotožnil. Vo vzťahu k námietke, podľa ktorej príslušným orgánom verejnej moci v konaní o náhradu škody súvislosti so zadržaním žalobcu, malo byť Ministerstvo vnútra SR, odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v bode 8.6. tohto rozsudku, ktoré nepovažuje za potrebné opakovať. K otázke príslušnosti orgánu verejnej moci, ktorý koná v mene

štátu vo veci náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. odvolací súd v uvedenom bode zaujal jednoznačné stanovisko, pričom aplikoval aj ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) a písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., k čomu vyzval strany sporu postupom podľa § 382 CSP na vyjadrenie. Zároveň nepovažoval za potrebné nariadiť k uvedenej otázke pojednávanie, vzhľadom k tomu, že podľa ustálenej judikatúry je vecou súdu, aby si urobil záver o tom, ktorý orgán má v mene štátu konať v súlade so zákonom č. 514/2003 Z.z. Navyše Ministerstvo spravodlivosti SR ani pred začatím súdneho konania, ani v jeho priebehu svoju príslušnosť nenamietalo. So záveru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že príslušnosť Ministerstva spravodlivosti SR konať v mene štátu vo veci náhrady škody v tejto veci bola súdom prvej inštancie určená správne, avšak na základe neprávneho ustanovenia (§ 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), hoci správne malo byť aplikované ustanovenie § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z.

32.2. Odvolací súd nespochybňuje, že žalobca bol vzatý do väzby, pričom lehota väzby sa počítala od 24.04.2013, teda spätne od zadržania žalobcu. Uvedená skutočnosť má však vplyv len na započítanie doby zadržania do doby väzby, keďže aj doba väzby sa následne započítava do doby výkonu trestu. Otázkou zavinenia toho, na kom bolo vykonané zadržanie, však zákon osobitne neupravuje. A podľa názoru odvolacieho súdu aplikácia ustanovenia § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. aj na zadržanie, by bola neprípustným rozšírením negatívnych predpokladov zodpovednosti za škodu aj na tento inštitút trestného práva. S uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil ani s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej pokiaľ existuje konanie žalobcu, ktorým si zaviniť väzbu sám, musel si zaviniť i zadržanie, a bol splnený predpoklad pre vylúčenie vzniku akejkoľvek zodpovednosti štátu za škodu podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. aj vo vzťahu k zadržaniu žalobcu.

32.3. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tvrdením žalovanej, podľa ktorého tri dni zadržania nemohli mať zásadný vplyv na spoločenský a rodinný život žalobcu, ktorý by odôvodňoval nutnosť priznať za takýto zásah finančnú satisfakciu. Žalobca bol nezákonne obmedzený na osobnej slobode, a takáto skutočnosť jednoznačne musí zasiahnuť do života každého človeka. Odvolací súd sa však stotožnil s tvrdením žalovanej, podľa ktorého ak aj prišlo k zásahu, napr. ohľadom osobného života s priateľkou, smrti otca i starého otca, tento zásah jednoznačne súvisel s vykonanou väzbou, resp. vykonaným trestom, ale nemohol súvisieť so zadržaním žalobcu počas obdobia troch dní. K tomu poukazuje na dôvody uvedené v bode 31.2. Rovnako odvolací súd nespochybňuje tvrdenie žalovanej, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom pri určení miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby žalobcu v spoločnosti, treba vychádzať aj z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí žalobcu. Avšak v danej veci nemožno prijať jednoznačný záver, že zadržanie žalobcu, aj keď len na tri dni, žiadnym spôsobom nezasiahlo do jeho práv. Každý má právo, aby v prípade rozhodnutia o jeho zatknutí, zadržaní alebo iným pozbavením slobody, príslušné orgány postupovali zákonne a úradne správne. A to bez ohľadu na predchádzajúci spôsob života, či predchádzajúce trestné stíhanie dotknutého subjektu. Áno predchádzajúci život žalobcu narušil jeho povesť, to však neznamená, že k zásahu do práv žalobcu nedošlo. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca sa pokúšal viesť riadny život, pokúšal sa aj zamestnať, avšak bola to len príležitostná práca a tomu zodpovedajúci príležitostný, a veľmi nízky, príjem. Našiel si priateľku, stretával sa s rodinou, takže zadržanie zasiahlo do jeho spoločenského života. Hoci zásah do života žalobcu spôsobený samotným zadržaním, trval len 3 dni a nebola mu ním spôsobená škoda, či ušlý zisk, na základe týchto skutočností nie je možné prísť k záveru, že len konštatovanie, že bolo porušené právo, je zadosťučinením dostatočným. S námietkou voči výpočtu výšky priznaného nároku 10 eur/deň za tri dni obdobia žalobcovho zadržania, odvodzovanej od výšky údajného mesačného príjmu žalobcu, ktorý ani nebol preukázaný, sa odvolací súd nestotožnil. Súdom prvej inštancie výšku nemajetkovej ujmy nestanovil ako náhradu ušlej mzdy, hoci je pravdou, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy sa oprel aj o pravdepodobný príjem žalobcu. Základnými kritériami, ktoré však súd prvej inštancie bral do úvahy boli okolnosti spočívajúce v doterajšom živote žalobcu, ktorý napriek predchádzajúcemu odsúdeniu obchodoval s omamnými látkami, ďalej v prostredí, v ktorom žil (mal priateľku, s ktorou plánoval budúcnosť), v závažnosti vzniknutej ujmy obmedzením na osobnej slobode. Prihliadol tiež na okolnosti zadržania žalobcu, ktorý pri zadržaní mal pri sebe psychotropnú látku a priznal sa k trestnej činnosti. Hoci sa odvolací súd nestotožnil so všetkými okolnosťami, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že určená výška nemajetkovej ujmy v peniazoch 10 eur za každý deň zadržania je dostatočným zadosťučinením za nezákonné zadržanie žalobcu.

33. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny, potvrdil.

34. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 2 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 99,85 (99,925 - 0,075 = 99,85) z dôvodu, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný na 0,075 % a žalovaná na 99,925 %. Predmetom tohto odvolacieho konania bola žalovaná istina 40 000 eur a žalobcovi bola priznaná suma 30 eur. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).